

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

KRISTIINANKAUPUNGIN KOULUKULJETUSPERIAATTEET

Voimassa 1.8.2021 alkaen

Hyväksytty: SVUTB 29.4.2021 §36, KOUL 20.4.2021 § 33

Nämä periaatteet asettuvat aikaisemmin voimassa olleiden koulukuljetusperiaatteiden tilalle.

Johdanto

Kristiinankaupungin koulukuljetus pyritään järjestämään siten, että se on toimivaa, turvallista ja kustannustehokasta. Tämän kuljetusperiaatteen tarkoituksena on sisältää ne periaatteet, joiden mukaan koulukuljetus Kristiinankaupungissa myönnetään. Kuljetusperiaatteen tavoitteena on olla kuljetuksista päättävien viranhaltijoiden ja lautakunnan päätöksenteon tukena. Lisäksi sen tehtävänä on olla tiedonjakajana koulukuljetuksista vastaaville autoilijoille, kouluille sekä oppilaiden huoltajille.

Oikeus koulukuljetukseen

Perusopetuslaki § 32

Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoitosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoitosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehdona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (19.12.2003/1139)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten päivähoitoon lasten päivähoidosta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista päivähoito- ja esiopetuspaikan välillä. (8.4.2011/324)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Kristiinankaupungin erikoisedut

Kristiinankaupunki myöntää laista poiketen maksuttoman koulukuljetuksen seuraavasti:

- ✓ esioppilaille ja **1-3-luokkien** oppilaille jo silloin, kun näiden koulumatka ylittää **3 km**.
- ✓ **4-9-luokkien** oppilaille kun, näiden koulumatka ylittää **4 km**.

Koulukuljetuksen hakeminen

Uusille koululaisille koulukuljetusta haetaan kouluun ilmoittautumisen yhteydessä ja esioppilaille esioppilaaksi ilmoittautumisen yhteydessä.

Koulumatkan mittaaminen

Koulu- ja esiopetusmatka mitataan lyhyintä, kävelykelpoista ja yleisessä käytössä olevaa tietä pitkin mukaan lukien kaupungin avustamat yksityistiet, kotiportilta koulun portille. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä, tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa. Lainsäätäjän tulkinnan mukaan koulumatka mitataan kotiportilta koulun portille, ei siis pihasta pihaan. Käytännössä tämä tarkoittaa tontin rajaa tai pihatienhaaraa. Koulumatka mitataan tietokoneohjelmalla. Epäselvissä tai rajatapauksissa matkan pituus käydään kuitenkin varmistamassa maastossa.

Poikkeus koulukuljetusoikeuteen

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun matka, oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. Mikäli huoltajat haluavat vedota tällaiseen poikkeukselliseen koulukuljetusoikeuteen, heidän tulee anoa kuljetusta perusteluineen ja lisäselvityksineen oppilaskuljetusanomuksella edeltävän lukuvuoden toukokuun loppuun mennessä. Mukaan liitetään myös asiantuntijalausunnat (esim. erikoislääkärinlausunnat tai koulupsykologinlausunnat). Asiantuntijalausunnat tulee toimittaa joka vuosi uudelleen.

Koulumatkan turvallisuudessa kriteerinä käytetään KOULULIITU –ohjelmalla laskettuja vaarallisuusarvioita. KOULULIITU on yhdessä LVM:n, Tiehallinnon ja Kuntaliiton rahoituksella tehty koulumatkan turvallisuuden eri muuttujien avulla määrittelevä arviointiohjelma. Muuttujina on mm. liikennemäärät, nopeusrajoitukset, valaistus ja tien leveys.

Ohjelmalla määritetyn koulumatkan turvallisuus tarkistetaan vuosittain. Tien vaarallisuudesta johtuvat kuljetukset haetaan ja myönnetään vuodeksi kerrallaan. Tien vaarallisuuden arviointi tapahtuu koulutoimiston toimesta käyttäen apuna Koululiitu-ohjelmaa (koulumatkojen liikenneturvallisuus).

Tulkinnanvaraisissa tapauksissa päätöksen kydytyksestä tekee sivistysjohtaja.

Lyhytaikainen kuljetustarve loukkaantumisen takia myönnetään vain siksi ajaksi kun tarve on lääkärintodistuksessa todettu.

Kahdessa osoitteessa asuminen

Jos lapsen huoltajilla on yhteishuoltajuus ja he asuvat eri osoitteissa, oppilaan koti on siinä osoitteessa, jossa hän on kirjoilla. Kuljetus järjestetään vain virallisesta väestörekisteritiedoissa olevasta osoitteesta. Kesken lukuvuoden toisen koulun alueelle tapahtuvan muuton jälkeen on oppilaalla oikeus jatkaa koulunkäyntiä nykyisessä koulussa,

---

---

mutta kuljetuskustannuksista vastaa huoltaja. Myöskään väliaikaiset asumisratkaisut väliaikaisessa osoitteessa tai matkasta johtuvat osoitteen muutokset, ei tuo kuljetusoikeutta.

Kodin ja pysäkin välinen matka

Kristiinankaupungissa noudatetaan terveyden edistämisen periaatteita. Pääsääntöisesti kaikki kuljetusoppilaatkin kulkevat aina osan koulumatkastaan kuljetusreitin varteen. Reitit suunnitellaan kokonaisuutena, toimivuus ja taloudellisuus huomioon ottaen lähtökohtana oppilaiden kuljettamistarpeet. Näin ollen oppilaat joutuvat kulkemaan kuljetusreitille eripituisia matkoja. Kunta on kuitenkin määritellyt kodin ja pysäkin välillä kuljettavat enimmäismatkat. Matka auton pysähtymispaikalle voi olla esikoululaisella enintään 1 km, 1-2 lk:n oppilailla 2 km, 3-6 lk:n oppilailla 3 km ja yläkoululaisilla/lukiolaisilla 3 km.

Oppilasta ei koulutaksilla haeta kotipihasta, vaan turvalliselta ja reitin kannalta ”toimivimmalta” pysäkiltä. Pysäkkipaikat ovat teiden risteyksessä ja pysäkkialueilla.

Koulukuljetuksen järjestäminen

Opetuksenjärjestäjä suunnittelee koulukuljetukset lakia noudattaen haluamallaan tavalla.

Kuljetusmuotona voi olla joko linja-auto tai taksi, joskus myös molempien yhdistelmä, jolloin oppilas joutuu vaihtamaan autoa määritellyssä paikassa. Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreittiin.

Pääperiaate on, että kuljetus järjestetään halvinta kulkuneuvoa käyttäen (linja-auto) päätien varresta. Mikäli kuljetus järjestetään taksilla, tapahtuu se ns. keräilypysäkeiltä. (Kuljetus voi tapahtua myös huoltajan saattelemana, jolloin sovellettu korvaus on kulloinkin voimassa oleva virkaehtosopimuksen mukainen matkakorvaus.)

Taksikuljetukset on järjestetty niin, että ne mahdollisuuksien mukaan palvelevat usean luokan ja koulun oppilaita.

Auton kuljetusreitti pyritään valitsemaan siten, etteivät kuljetettavat autoon noustessaan tai siitä poistuessaan joudu ylittämään ajorataa tarpeettomasti. Kuljetusajoneuvon peruuttamista oppilaiden keräyspysäkillä on vältettävä. Mikäli autoa on kuitenkin peruutettava, kuljettajan on noudatettava erityistä varovaisuutta.

Kuljetuksissa auton nopeus ei saa ylittää 80 km/tunnissa. Oppilaat ja kuljettaja käyttää turvavöitä.

Kristiinankaupunki antaa kuljetuksen suorittajalle allekirjoitetun kuljetusluettelon, jossa on merkintä kuljetettavista, kouluasteista ja -muodista. Luettelon tulee olla kuljetusautoissa kunkin lukuvuoden 15.päivästä lukien. Perusopetuslain tarkoittamissa oppilaskuljetuksissa oppilaskuljetusluettelo on ainoa virallinen luettelo, joka kattaa vastuun.

Kuljetusoikeudesta tiedottaminen

Oppilaalle pyritään toimittamaan tieto seuraavan lukuvuoden kuljetusoikeudesta kesäkuun aikana edellisen lukuvuoden päätyessä. Tällöin hänelle osoitetaan myös autoonnousupaikka.

Lähikoulun vaihtaminen

Sivistysjohtaja määrää kunkin oppilaan lähikoulun. Mikäli huoltajat haluavat oppilaan käyvän koulua jossain muussa koulussa kuin hänelle osoitetussa koulussa, mahdollisista kuljetuskustannuksista vastaa huoltaja. Näin on pääsääntöisesti niissäkin tapauksissa, joissa oppilaalla olisi ollut kuljetusoikeus hänelle alun perin osoitettuun lähikouluun. Kristiinankaupunki ei korvaa muulla paikkakunnalla koulua käyvän Kristiinankaupunkilaisen oppilaan mahdollisia kuljetuskustannuksia ilman erityistä syytä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan kuljetukset

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla ei ole lain mukaan subjektiivista oikeutta kuljetukseen. Kuljetuksista aamu- tai iltapäivätoimintaan vastaa huoltaja. Mikäli peruskoulun oppilas käy koulua päivähoitopaikasta, mahdollisista kuljetuskustannuksista vastaa huoltaja. Oppilaalle voidaan kuitenkin antaa sivistysjohtajan toimesta oikeus käyttää koulukuljetuksen iltapäivähoidosta kotiin tai kodista aamupäivähoitoon, jos se ei aiheuta lisäkustannuksia.

Oheiskuljetettavat

Kristiinankaupunki järjestää koulukuljetuksen ainoastaan niille oppilaille, joilla on lain mukaan tai kunnan myöntämän erikoisedun mukaan oikeus kuljetukseen.

Kuljetusmääräykset

Koulukuljetuksiin sovelletaan asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä. Kuljetuksissa kaikki oppilaat käyttävät turvavöitä. Linja-autossa ja taksissa voidaan kuljettaa enintään rekisteriin merkityn istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia. Asetusta ei sovelleta kaikille avoimena linja-autoliikenteenä toteutettaviin vuoroihin, joissa noudatetaan tieliikennelain mukaisia kuljetusmääräyksiä.

Käyttäytyminen koulukuljetuksessa

Oppilaan tulee saapua ajoissa kuljetukseen, kuljettajan ei tarvitse odottaa myöhässä olevaa oppilasta. Kuljetus voi puolestaan tulla pysäkillä enintään 15 minuuttia sovitun ajan jälkeen olematta varsinaisesti myöhässä. Jos kuljetus ei syntyneen ennalta arvaamattoman poikkeustilanteen vuoksi saavu, tulee oppilaan palata kotiinsa ja ottaa yhteys kouluun.

Koulumatkalle tulee pukeutua säänmukaisesti ja kiinnittää vaatteisiin riittävät heijastimet tai käyttää heijastinliiviä.

Kuljetuksessa noudatetaan puolin ja toisin hyviä tapoja. Kuljettaja kuuluu koulun oheiskasvattajiin. Hän on myös velvollinen pitämään autossa järjestystä kuljetuksen aikana, jotta kaikkien matkanteko sujuisi turvallisesti. Kiusaamistapauksista kuljettaja tekee ilmoituksen koulun rehtorille. Oppilaan/huoltajan tulee puolestaan ilmoittaa kaikista koulumatkaan liittyvistä ongelmista omalle opettajalleen. Rehtori on yhteydessä kuljettajaan selvitettäessä koulunsa oppilaiden järjestyksenpitoasioita. Koulukuljetusten virkavastuu on rehtoreilla ja teknisistä järjestelyistä, tiedotuksesta sekä koulukuljetusta koskeviin kysymyksiin vastaa toimistos sihteeri puhelinnumerossa +358 401544806.

Huoltajat ovat aina ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

- kuljettavaan tai hänen perheeseensä liittyviä asioita ei saa kertoa ulkopuolisille
- kuljettavien listat ovat tarkoitettu vain kuljetusreittejä ajaville kuljettajille
- Kuljettaja ei ota henkilökohtaisesti oppilaisiin yhteyksiä muissa kuin kuljetusta koskevissa välttämättömissä asioissa, ensisijaisesti kuitenkin yhteydenotot huoltajiin.

Kuljettajan tehtävät

- kuljettajan on ennen työn alkamista esitettävä nähtäväksi lain 504/2002 mukainen rikosrekisteriote työnantajalleen
- esittäytyä uuden lukuvuoden alkaessa
- huolehtia, että kuljetusaikataulu on mukana koulukuljetusautossa
- koulukuljetusreitit ajaminen kuljetusaikataulun mukaisesti
- varmistettava, että oppilailla on turvavyö kiinni koko ajomatkan ajan
- pysähtymispaikkojen ilmoittaminen kuljettaville
- pysäköiminen niin, että autoon nouseminen ja autosta poistuminen on turvallista
- oppilaiden lukujärjestyksen mukaisten liikuntavälineiden kuljettaminen
- järjestyksenpito autossa
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan sekä koulun rehtoriin, tai jos koskee useimpia kouluja niin kaupungin sivistystoimeen
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen
- erityistä huolenpitoa vaativien (esim. kehitysvammaisten) oppilaiden huolehtiminen vastaanottavalle henkilölle saakka
- kääntöpaikan turvallisuuden varmistaminen
- puhelinnumeron antaminen huoltajille mahdollisten poissaolojen varalta.

Koulun tehtävät

Rehtori koostaa esioppilaista ja 1. luokkalaisista koulukuljetusoppilaiden listan tämän ohjesäännön periaatteiden mukaisesti esiopetukseen ja kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Samalla päivitetään tiedot muista kuljetusoppilaista. Koulunjohtajat ja rehtorit ovat velvollisia tarkistamaan, että koulumatkojen pituudet ovat lain mukaisia. Alakouluissa tarkistetaan erityisesti niiden oppilaiden tilanne, jotka siirtyvät 3. vuosiluokalta 4 luokalle, koska kilometriraja nousee tuossa vaiheessa kolmesta neljään kilometriin. Koulut huolehtivat, että sivistyspalveluissa (koulutoimistossa) on käytettävissä ajan tasalla olevat tiedot koulukuljetuksessa olevista oppilaista (lisäykset kesken lukuvuoden ja koulukuljetuksen loppuminen).

Lisäksi koululla tulee:

- käsitellä vuosittain koulukuljetusten pelisäännöt oppilaiden kanssa
  - huolehtia, että koulun lukujärjestykset ovat pysyviä
  - huolehtia, että erityistä huolenpitoa vaativilla oppilailla (esim. kehitysvammaisen oppilas) on henkilö vastaanottamassa kouluautosta tai saattamassa kouluautoon
  - järjestää kuljetusoppilaiden valvonta tai tila mahdollisena kuljetusten odotusaikana
  - välittää huoltajilta ja oppilailta tulevaa tietoa koulukuljetusten toimivuudesta koulukuljetuksia hoitavalle henkilölle.
-

Koulutoimen tehtävät

- tehdä yhteistyötä koulukuljetuksissa olevien oppilaiden huoltajien, koulujen ja koulukuljetuksia hoitavien yritysten kanssa
- toimittaa koulukuljetuksesta huolehtiville autoilijoille aikataulut ja lista kuljetettavista oppilaista
- neuvoa kuljetusoppilaiden huoltajia koulukuljetuksiin liittyvissä asioissa
- tiedottaa koulukuljetusten aikatauluista

Odotusaika

Jokainen oppilas voi joutua joskus odottamaan kuljetusta. Suunnittelussa pyritään kuitenkin oppilaiden tasapuoliseen kohteluun. Perusopetuslain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Kuljetusta odottavalle alakoulun oppilaalle järjestetään mahdollisuus valvottuun odotusaikaan. (Odotusaika lasketaan kolmeen tuntiin).

Poissaolot

Huoltajien tulee ilmoittaa oppilaiden poissaolosta taksiryttäjälle. Jos lapsi ei kulje säännöllisesti taksilla, tulee huoltajien ilmoittaa taksipäivät viikoksi eteenpäin suoraan taksiryttäjälle.

Tapaturmat

Koulumatkalla sattuneista tapaturmista tulee ilmoittaa kouluun, jossa ohjeistetaan asian hoidossa. Opetuksenjärjestäjän vakuutus on voimassa myös koulumatkoilla. Koulumatkalla tarkoitetaan suorinta reittiä kodista kouluun.

Yhteystiedot

Sivistysjohtaja +358 405565733

Varhaiskasvatusjohtaja +358 405666018

Kuljetuksista vastaava sihteeri +358 401544806
